

OBJEM

Bralna pismenost in razvoj slovenščine

Ozaveščanje Branje Jezik Evalvacija Modeli

Ministrstvo za izobraževanje, Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

POUK NA DALJAVO – anketa s članicami PT OBJEM na GSŠ Kočevje (maj 2020)

Odgovarjale smo: Vanja Novak, Maja Kmetič, Dijana Grgurič Vidic, Andreja Devjak, Daniela Lavrič, Nuša Dedo Lale, Tjaša Oražem, Lucija Kos Bartol, Loti Mesojedec Behin, Tanja Masterl, Marjeta Gregorčič Markovič, N. Papež – vodja projekta

1. Na kratko opiši svojo izkušnjo s poukom na daljavo.

- Začetek pouka na daljavo je bil zelo naporen. Nato je postopoma postalo rahlo lažje. V tem času sem se spoznala z različnimi spletnimi orodji. Ko sem jih osvojila, je postalo delo tudi bolj atraktivno.
- Pouk na daljavo sem morala prilagoditi svojim tehničnim danostim doma. Ob delu z 11 razredi sem uporabila najprej elektronsko pošto in pri programih strojnikov spletno učilnico xooltime. To sem potem v glavnem razširila tudi na ostale razrede. Za delo sem uporabljala, predelovala, delala na novo svojo gradiva, nekaj tudi pa uporabila gradiv, ki so nam bila dostopna na zavodu za šolstvo.
- Izkušnja pouka na daljavo mi je vzela veliko časa, a mi ni žal. spopadla sem se s tehnologijo in ugotovila, da mi kar gre. Večinoma sem se učila sama s pomočjo družinskih članov. Pisanje navodil ali prepisovanje PPT se mi je hitro zdelo premalo za kvaliteten pouk dijakov, zato sem svoje delo nadgradila.
- Pouk poteka preko spletne učilnice. Dijaki svoje naloge lahko oddajajo po eAsistentu, v komentarjih ali po Arnesu. Odločila sem se za obravnavo, ki ne zahteva neposrednega oz. živega stika med učiteljem in dijakom.
- Pouk na daljavo se mi zdi po svoje zanimiv, saj sem se naučila uporabljati različne tehnologije, vsekakor pa mi je bolj všeč pouk v živo.
- Na začetku je bilo stresno, ker smo bili vsi potisnjeni v pouk na daljavo, potem pa sem (po)iskala način, ki mi ustreza. Spoznala sem, da je smiselno uporabiti to, kar je na voljo, npr. i-učbenik, da je manj v resnici več in da ni potrebno ves čas sedeti pred zaslonom in odgovarjati na vprašanja, pregledovati naloge ... po treh tednih je delo steklo, sedaj pa sem že naveličana: ne vem, kako bi bilo, če bi ves čas pouk potekal tako. Če bi že, bi morali prevetriti tudi učne načrte in projekte.
- Presenetljivo več pripravljanja na pouk kot pri delu v razredu.
- Povečano število ur za pripravo in povratne informacije
- Glede na to, da s poučevanjem na daljavo nisem imela nobenih izkušenj, niti ne preveč z uporabo različnih spletnih orodij, se mi zdi, da so dosedanje izkušnje pozitivne. Za učitelja pomeni več dela, več povratnih informacij za dijake, več priprav ...

- Zanimiva. veliko dela za dijake in profesorje
- Ne najboljša. Zame je tak pouk zelo naporen (veliko sedenja, gledanja v ekran) in časovno potraten (porabim vsaj tretjino več časa za vsakodnevno izvedbo pouka), dela dijakov ne morem spremljati - ne vem, koliko delajo samostojno in koliko samo prepišejo od sošolcev, koliko torej.
- Izkušnja je bila povsem nova, na katero se nismo mogli predhodno pripraviti.

2. V čem vidimo prednosti pouka na daljavo?

Članice menimo, da so prednosti pouka na daljavo:

- interaktivnost, ki je blizu dijakom,
- IKT omogoča pouk v živo in kontinuiteto pouka,
- webinarji, ki jih lahko poslušamo doma in tako skrbimo za stalno strokovno izpopolnjevanje,
- spoznavanje in obvladanje spletnih orodij, aplikacij, programov ter ostale IKT – učitelji in dijaki postajamo iz dneva v dan bolj digitalno pismeni,
- pouk teče nemoteno (ni motenj pri obravnavanju snovi – npr. pouk ne odpade zaradi drugih dejavnosti),
- pouk teče hitreje (glede na obravnavano snov),
- ohranjen stik s sodelavci in dijaki,
- dijaki so prisiljeni brati navodila in jih upoštevati, oddajati naloge, referate idr.,
- (nekateri) dijaki so bolj aktivni kot v razredu,
- dijaki so samostojni pri šolskem delu (učenje, predelovanje snovi, pisanje nalog, sporazumevanje z učitelji in sošolci, oddajanje nalog, postavljanje vprašanj ipd.),
- spoznavanje novih načinov poučevanja,
- videokonferenčni pouk – z namenom pregledovanja nalog, dopolnjevanje pomanjkljivosti, dodatne razlage, sooblikovanje povzetkov idr..
- medvrstniško sodelovanje: dijaki pomagajo drug drugemu in s tem razvijajo tudi druge kompetence,
- vidim samo eno prednost zame osebno - prihranjeni sta mi dve uri vožnje dnevno, sicer prednosti pouka na daljavo z vidika poučevanja ne vidim. Prednost za dijake: delajo takrat, ko jim najbolj ustreza, ni jim treba (pre)zgodaj vstajati, razvijajo samodisciplino (večina),
- zaradi koronavirusa je to edini možni način, da izvedemo pouk. Menim, da to ni prednost, ampak nujnost. Prednost bi bila, da komunikacija lahko poteka 24 ur dnevno ...,
- vse ure z gradivom so vidne v spletni učilnici, dijaka lahko usmeriš, da ponovno pregleda snov za določen dan,
- dijaki, ki so večji računalniških opravil, so si sposobni deliti gradivo in s tem hitreje opraviti kakšno od (zgo) nalog,
- če imaš svoje delo poučevanja rad, potem ne razmišljaš o tem le 24 ur na dan, ampak skozi vsako poro in dih zavedanja,
- pouk na daljavo vsekakor pride prav v primeru pandemije, pri šolanju bolnih oziroma dolgotrajno bolnih dijakov.

3. V čem vidimo slabosti pouka na daljavo?

Članice projekta menimo, da so slabosti pouka na daljavo naslednje:

- enoličnost dela (sedenje za računalnikom),
- pomanjkanje neposrednih, osebnih stikov,
- nerealno ocenjevanje (kako zagotoviti, da dijak dela samostojno?),

- marsikdo doma nima ustrezne IKT (učitelji in dijaki),
- marsikje so težava slabe internetne povezave,
- strah, da bo oprema odpovedala in ne boš mogel delati ter kdo bo to plačal (ali kupil novo opremo),
- nevarnost, da bo postalo samoumevno, da delamo in smo dosegljivi ves dan, vse dni v tednu, da takoj odgovorimo ipd.,
- slabša odzivnost na delo: pri sporočanju, spremljanju dela dijakov,
- ogromno časa (mного več) za pisanje navodil, (podajanje) povratnih informacij (11 razredov)
- ocenjevanje na daljavo: najti prava orodja, jaz sem uporabila xooltime, pa se je pokazalo, da ga mogoče s 5 minutnim videom ne obvladam najbolj,
- ni takojšnje povratne informacije in pregleda dela dijaka,
- potrebna kvalitetna IKT tehnologija,
- premalo znanja (ogromno orodij, ki jih ne poznam ali premalo), zato bi si želela izobraževanje - in ne toliko lastnega raziskovanja,
- veliko spletnih orodij je v angleščini,
- nimam jasne predstave, koliko dijaki zares znajo,
- za kompleksnejša znanja tak pouk ni najbolj primeren,
- preobremenjene spletne učilnice,
- težave z internetnim dostopom,
- vsi dijaki se ne odzivajo na pouk na daljavo,
- pouk poteka brez socialnih kontaktov,
- slabost je ocenjevanje znanja,
- nepripravljenost učiteljev na tak pouk,
- neprestano je treba preverjati (v razredu se to opravi sproti, saj lahko učenci enostavno vprašajo, če jim kaj ni jasno),
- nekateri dijaki se znajo potuhniti,
- ne vidiš reakcij, odzivov dijakov (tudi če imaš videokonferenco, to ni isto kot v razredu) - to velja predvsem za pouk književnosti kot za pouk likovne umetnosti,
- slabost je tudi povratna informacija: učitelj jih večinoma posreduje enemu dijaku,
- manj je vrstniškega sodelovanja (v šoli je to drugače, saj če vpraša en dijak, odgovor slišijo tudi drugi),
- učinkovitost razlage, a če bi se naučila bolj uporabljati možnosti, ki so na voljo, bi ta slabost ne bila več tako izrazita,
- neodzivnost ali slaba odzivnost dijakov: nastane problem, kako takšne vključiti v proces dela,
- učitelj in dijak porabita ogromno časa za izpeljavo učnega procesa,
- ni prave interakcije,
- določeni dijaki bi potrebovali dodatno razlago,
- preverjanje znanja se mi zdi otežkočeno,
- nimamo vsi enakega predznanja, nisem ne poznala in ne uporabljala spletnih orodij, čeprav je na arnesu in drugod že prej obstajalo marsikaj,
- za pripravo učne ure, reševanje nalog in povratno informacijo je potrebno veliko več časa kot za običajni pouk.

4. **Kaj sem že naredil/-a za razvoj digitalne pismenosti pri svojem predmetu?**

Vse menimo, da smo naredile ogromno v zelo kratkem času, v bistvu čez noč. In sicer:

- redna uporaba spletne učilnice,
- pouk prek videoklicev, ki jih omogočajo različni ponudniki (Teams, Arnes, Google, Jitsi, Zoom, Messenger, Viber idr.)
- razlaga prek videoposnetkov,

- razlaga prek zvočnih posnetkov,
- izdelava spletnih anket,
- izobraževanje: udeležba na tečaju za pripravo video ur,
- veliko ur samoizobraževanja in učenja različnih orodij (npr. Mentimeter, Kahoot, Padlet, Nearpod, Quizlet),
- začela sem uporabljati tehnologijo, ki je prej nisem (npr. programi za skeniranje, aplikacije, e-učbeniki, spletne strani za posamezne predmete ipd.),
- ne čutim se kompetentno za razvoj digitalne pismenosti, zato menim, da lahko uporabljam obstoječa orodja, za razvoj digitalne pismenosti pa so verjetno zadolženi drugi strokovnjaki,
- učim se uporabljati spletna orodja - najprej jih moram (s)poznati sama,
- mislim, da sem naredila ogromno. seznanila sem se z nekaj orodji, se naučila ene aplikacije za izvajanje pouka v živo, se naučila snemati in pošiljati velike datoteke,
- že od prej poznam moodle, sedaj sem spoznala delo v xooltimu in videokonferenčni storitvi Arnes vid in Zoom, ki ga včasih uporabljam pri pouku (povzemanje, navodila za preverjanje, vrednotenje ...) ter nekaj orodij (Canva, Artsteps ...),
- ob delu z računalniškimi programi sem se naučila učinkovitejše uporabe tega, kar ponujajo, omenim naj samo iskanje slik po spletu (preverjanje, ali dijak objavi npr. svojo fotografijo oz. fotografijo svojega izdelka ali pa enostavno kopira tisto, kar najde na spletu),
- mislim, da so dijaki bolj digitalno pismeni kot jaz,
- uporaba osnovnih orodij kot je urejevalnik besedil, powerpoint in podobno, e-pošta in spletne učilnice - to je edino.
- uvedla komunikacijo prek spleta, saj prej tega npr. pri pouku slovenščine ni bilo.

5. Kaj še nameravam storiti za razvoj lastne digitalne pismenosti?

<ul style="list-style-type: none"> • Moja trenutna digitalna pismenost mi za vsakdanje življenje zadostuje, opravim lahko vse aktivnosti, ki jih je smiselno opraviti po digitalni poti, ker prihranijo čas. Ne uporabljam pa npr. družbenih omrežij, tu sem res digitalno nepismena ... ker na digitalizacijo komunikacije, ki je osnova (tudi in zlasti v poučevanju) gledam kot na še dodatno razčlovečenje, še manj pristnih osebnih stikov, odnosov (pomemben je ton besede, neverbalna komunikacija). Istočasno pa se zavedam, da gre razvoj naprej - čeprav ne nujno na boljše. V tem trenutku sem zmedena, prestrašena, frustrirana, tudi jezna, zato pravega odgovora ne vem.
<ul style="list-style-type: none"> • Naučila se bom uporabljati še kakšna nova spletna orodja, zoom, itd.
<ul style="list-style-type: none"> • Nadgraditi svoje znanje z obvladanjem nekaj orodij.
<ul style="list-style-type: none"> • Nadgraditi nameravam poznavanje spletnih učilnic, videokonferenčnih sistemov in orodij, uporabnih predvsem pri pouku likovne umetnosti.
<ul style="list-style-type: none"> • Zagotovo jo nadgraditi še s čim novim.
<ul style="list-style-type: none"> • Podpirati delo drugih: dijakov, sodelavcev in tako preko njihovih izdelkov razumeti ali celo osvojiti še kašno orodje, vseč mi je bila galerijska dejavnost preko Artsteps ali program za oblikovanje izdelkov Canva.
<ul style="list-style-type: none"> • Bolj se nameravam spoznati še z aplikacijo Zoom, torej da bom še bolj v stiku z dijaki ter uporabo spletnih orodij kot pomoč pri ocenjevanju.
<ul style="list-style-type: none"> • Udeležiti se kakšnih izobraževanj v zvezi z uporabo spletnih orodij.
<ul style="list-style-type: none"> • Morda uporabiti videokonferenco.
<ul style="list-style-type: none"> • Izobraževala se bom in še naprej spoznavala spletna orodja. Uporabljala jih bom, ko bom prepričana, da je to smiselno za dijake in zame.

- Nameravam poiskusti spletna učna orodja.

- Sprotno seznanjanje z novostmi.

Analizo ankete naredila:
N. Papež,
vodja projekta OBJEM na GSŠ Kočevje